

ПІЗНАВАЛЬНА АКТИВНІСТЬ СТУДЕНТІВ
Кривоніс С.С., Шелест Т.М., Меньшов Ю.В., Галушак І.В.
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків

Навчальний процес у вищому навчальному закладі – складне, багатогранне і динамічне явище, результатом якого є формування активного, ініціативного, мислячого працівника, здатного творчо підходити до будь-якої справи, за яку б він не брався.

Пізнавальна активність студентів є важливим засобом поліпшення і в той же час показником ефективності навчально-виховного процесу у вищому навчальному закладі, оскільки вона:

а) стимулює розвиток самостійності студентів, їхній творчий підхід до оволодіння змістом освіти;

б) спонукає викладачів до самоосвіти, пошуку шляхів для досягнення високих результатів навчання.

Активізація пізнавальної діяльності студентів перебуває у залежності від використання викладачем протягом усього заняття цілої системи взаємопов'язаних завдань, які створюють не просто ілюзію, а реальну ситуацію пошуку, суб'єктивного відкриття інтелектуального й емоційного напруження. Важливо, щоб студенти орієнтувалися не лише на сприйняття, відтворення, запам'ятовування, а й на аналіз узагальнення, самостійний пошук відповіді на поставлене запитання.

Якість засвоєння знань значно підвищується в тих випадках, коли викладання сприймається студентами з метою виділення «будівельного матеріалу» для самостійних пізнавальних «будівель», для вирішення конкретного пізнавального завдання.

Пізнавальна активність на рівні спрямованості особистості означає глибоку переконаність студента в необхідності всебічного пізнання, а її вищий рівень носить перетворюючий характер. При цьому в діяльності перетворюється не тільки об'єкт, на який вона спрямована, а й суб'єкт діяльності.

Як показує досвід, своєчасне набуття студентами вмінь і навичок раціонального самостійного учення дало б можливість студенту за час навчання економити сотні, а може, й тисячі годин, перерозподіливши їх на поглиблене вивчення окремих розділів наук, практику, розширення культурного кругозору, відпочинок, спорт, зміцнення здоров'я.

Зрозуміло, що процес навчання у ВНЗ потребує подальшого вдосконалення активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів, розкриття меж їхньої самостійності й самодіяльності, можливостей самоосвіти, саморозвитку, самореалізації, самовдосконалення.